

Zhanna Zaitseva

Zhanna Zaitseva se narodila 15. května 1979 v Budapešti, kde s rodiči žila několik let, než se vrátila do Kyjeva. Nemá sice žádné sourozence, ale má hodně bratranců a sestřenic, kteří žijí v různých zemích. Její tatínek byl klarinetista a saxofonista v orchestru Sovětské armády, maminka dirigentka vedla pěvecký sbor. Zhanna tak byla od dětství obklopena hudbou, účastnila se zkoušek sboru, hudebně zaměřených letních táborů a soustředění, byla členkou známého dětského pěveckého sboru Ščedryk. Se sborem často cestovala po celém světě.

Učila se na běžné základní škole, potom nastoupila na hudební střední školu na obor sbormistr/dirigent, kde se učila pět let. Hudbě se dále věnovala na hudební akademii, při studiu vedla několik pěveckých sborů. Ve 34 letech se vdala, po nějaké době se ale s manželem rozešli. Dceru Adélku vychovává sama.

S covidovou pandemií musel pěvecký sbor, který Zhanna společně se svou maminkou v Kyjevě vedla, změnit způsob práce a zkoušky sboru byly online. „Úplně jsme přišli o kvalitu a úroveň našeho kolektivu.“ Když už se vše pomalu vracelo do normálu, začaly kolovat první zvěsti o nadcházející válce. Se sborem je zrovna čekal velký den, 23. února 2022 měli generální zkoušku před prvním velkým koncertem po covidu v Národní opeře Ukrajiny. Adélka chodila do první třídy.

24. února ráno Zhanně napsala kamarádka, že „to začalo“. Zhanna napřed nechtěla uvěřit, že je vyhlášen válečný stav. Myslela si, že to za pár dní skončí, a tak z Kyjeva neodjela. S Adélkou strávila skoro týden v krytu v suterénu domu, kde má Zhanna byt. Když bylo jasné, že válka jen tak neskončí, sbalily si nějaké základní věci a vydaly se na nádraží. Při odjezdu vlaku zůstalo mnoho zavazadel na nástupišti, lidé je tam museli nechat, aby se vůbec vešli do evakuačního vlaku. Ve vlaku bylo tolik lidí, že se tam nedalo pořádně sedět ani otevřít okna, bylo tam hrozně vydýchané. Cesta měla trvat asi šest hodin, ale nakonec jel vlak patnáct hodin. Odjely nazápad Ukrajiny, kde strávily pár dní, protože Zhanna doufala, že se třeba po měsíci budou moci vrátit zpátky do Kyjeva. Chtěla najít nějaký pronájem, ale nebylo kde, a tak jely dál za hranice – až do České republiky.

Dostaly se do Prahy, kde jim pomohli a našli jim byt tady v Modřanech. První asi rok s nimi bydlela i Adélčina babička, která se pak ale vrátila zpět do Kyjeva, aby se pokusila udržet pěvecký sbor. Adélka pokračovala v první třídě u nás ve škole, rychle se naučila nový jazyk a plně se sžila s českým prostředím. Zhanna stále věřila, že se za pár měsíců vrátí na Ukrajinu, a český jazyk se začala učit až zhruba rok po příjezdu do ČR.

Teď Zhanna chodí na kurzy češtiny a dostala už i práci, i když ne tak dobrou, jako měla na Ukrajině. Momentálně nevidí důvod vracet se na Ukrajinu: „Proč bych vracela sebe a svou dceru někam, kde je o budoucnosti pochybnost?“ Její rodiče zatím zůstávají na Ukrajině,

maminka přijíždí za dcerou a vnučkou do Česka o letních prázdninách. V ZŠ Montessori v Praze 12 vede Zhanna kroužek zpěvu pro děti, loni v listopadu vznikl také pěvecký sbor složený z nadšených učitelů a rodičů. „Přidává mi to hodně nadšení, moct se aspoň trochu vrátit do hudebního prostředí.“